

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій
і дизайну

Тетяна ІВАНІШЕНА

Підпис

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи композиції

Галузь знань 18 – Виробництво та технології

Спеціальність – 182 Технології легкої промисловості

Рівень вищої освіти – Перший бакалаврський

Освітньо-професійна програма – Конструювання та технології швейних виробів

Обсяг дисципліни – 5,0 кредитів ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОПП.12.

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – Технологій і дизайну

Кафедра – Технології і конструювання швейних виробів

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Курсовий проєкт	Курсова робота	Залік	Іспит
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	2	3	5	150	51	17	34			99			+	
Разом ДФН			5	150	51	17	34			99			1	
З	2	3	5	150	12	6	6			138			+	
Разом ЗФН			5	150	12	6	6			138			1	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та стандарту вищої освіти зі спеціальності 182 «Технології легкої промисловості»

Програма складена Кулеєва д-р. техн. наук, професор Світлана КУЛЕШОВА

Підпис(и) автора(ів)

Лариса канд. техн. наук, доцент Лариса КРАСНЮК

Підпис(и) автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри Технології і конструювання швейних виробів

Протокол від 28.08. 2024 р. № 1.

Зав. кафедри Кулеєва Світлана КУЛЕШОВА

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету технологій і дизайну

Голова вченої ради факультету

Іванішена Тетяна ІВАНІШЕНА

Хмельницький 2024

ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ

Тип дисципліни	Обов'язкова професійної підготовки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	Третій
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	5,0
Форми здобуття освіти, для яких викладається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: досконало **володіти** професійною термінологією та основними поняттями з основ композиції; вміло **використовувати** основні категорії, закони і правила композиції, основні властивості первинних елементів форми, засоби композиції; **знати** ознаки і **володіти** принципами композиційної побудови на прикладі трансформації та стилізації природних форм для розв'язання складних спеціалізованих задач з художнього проектування графічних об'єктів різних видів костюмних форм; грамотно **виконувати** зображення фігури людини в різних положеннях, грамотно зображати ескізи моделей швейних виробів в різних техніках; **застосовувати** у проектно-художній діяльності інноваційні цифрові технології для художнього проектування об'єктів дизайну костюма.

Зміст навчальної дисципліни. Композиція як творчий процес. Реалізація художнього задуму – робота над композицією. Основні властивості форми як об'ємно-просторової структури. Особливості композиційного пропрацювання основних силуетів одягу. Основні засоби гармонізації костюма. Побудова моделей процесу формоутворення. Методика біонічного формоутворення. Розроблення художніх ескізів моделей швейних виробів різного асортименту у різних техніках.

Пререквізити – малюнок і основи художньої графіки.

Кореквізити – основи проектування виробів, основи комп'ютерного дизайну, навчальна практика II.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 17 год., лабораторні заняття – 34 год., самостійна робота – 99 год., разом – 150 год.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів візуалізації); лабораторні заняття (з використанням методів тренінгів, майстер-класів, практикумів), самостійна робота

Форми оцінювання результатів навчання: захист лабораторних робіт, тестування.

Вид семестрового контролю: залік – 3 семестр.

Навчальні ресурси:

1. Кулешова С.Г. Лабораторний практикум з основ композиції : навч. посібник / С.Г. Кулешова, О.М Луцевська. – Хмельницький : ХНУ, 2017. – 117 с.
2. Кулешова С.Г. Колір в художньому проектуванні одягу: навч. посібник / С.Г. Кулешова, за редакцією д.т.н., проф. Славінської А.Л. – Хмельницький: ХНУ, 2016. – 395 с.
3. https://tksv.khmnmu.edu.ua/metod/2023/osnovy_kompozycji_2023.pdf
4. Пуць В. С. Основи ергономіки та художнього конструювання [Текст] : навчальний посібник / В. С. Пуць, Г. В. Сфімчук. – Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. – 128с.
5. Основи композиції / Модульне середовище // Електронний ресурс: – Режим доступу : <https://msn.khmnmu.edu.ua/course/view.php?id=3722>
6. Електронна бібліотека університету . Режим доступу : <http://library.khmnmu.edu.ua/>

Викладач: д-р. техн. наук, професор Світлана КУЛЕШОВА
канд. техн. наук, доцент Лариса КРАСНЮК

3 Пояснювальна записка

Дисципліна «Основи композиції» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійними програмами в межах спеціальності 182 Технології легкої промисловості.

Пререквізити – малюнок і основи художньої графіки.

Кореквізити – основи комп'ютерного дизайну, основи проектування виробів, навчальна практика II.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з виробництва та технологій легкої промисловості або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ІК). Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗКЗ). Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК7). Здатність отримувати, зберігати, обробляти та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення завдань професійної діяльності, прогнозування якості на усіх етапах проектування, виготовлення та/або реалізації виробів легкої промисловості (ФК10).

програмні результати навчання. Застосовувати абстрактне мислення у розв'язуванні складних спеціалізованих задач з виробництва та технології легкої промисловості (ПРН. 1). Мати навички самостійного виконання типових професійних завдань з проєктно-художньої діяльності, керівництва групою та наставництва (ПРН. 11). Застосовувати у проєктно-художній діяльності сучасні методики та інноваційні технології для художнього проектування об'єктів дизайну костюма (ПРН. 21).

Мета дисципліни. Поглиблення теоретичної і практичної підготовки фахівця, спрямованої на вирішення типових та складних завдань із основ композиції для креативної композиційної побудови об'єктів дизайну костюма різними графічними засобами.

Предмет дисципліни. Предметом є композиція – основні категорії, закони і правила композиції, принципи креативної композиційної побудови об'єктів дизайну костюма різними графічними засобами.

Завдання дисципліни. Формування графічних практичних навичок, розвиток уяви, образно-асоціативного підходу та основоположних творчих здібностей фахівця-швейника: оригінальність, креативність, образну адаптивність, семантичну гнучкість мислення для художнього проектування швейних виробів.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни студент має: досконало **володіти** професійною термінологією та основними поняттями з основ композиції; **вміло використовувати** основні категорії, закони і правила композиції, основні властивості первинних елементів форми, засоби композиції; **знати** ознаки і **володіти** принципами композиційної побудови на прикладі трансформації та стилізації природних форм для розв'язання складних спеціалізованих задач з художнього проектування графічних об'єктів різних видів костюмних форм; грамотно **виконувати** зображення фігури людини в різних положеннях, грамотно зображати ескізи моделей виробів в різних техніках; **застосовувати** у проєктно-художній діяльності інноваційні цифрові технології для художнього проектування об'єктів дизайну костюма.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	лабор. роботи	СРС	лекції	лабор. роботи	СРС
	<i>Третій семестр (2р.10 міс) повна, скорочена форма</i>			<i>Третій семестр (2р.10 міс) повна, скорочена форма</i>		
Розділ 1. Композиція як різновид творчої діяльності людини.	2	4	14	2	2	27
Розділ 2. Основні завдання і категорії композиції, як творчого процесу	4	8	20			27
Розділ 3. Властивості форми та засоби гармонізації костюма	4	8	17	2	2	27
Розділ 4. Архітектонічне і тектонічне формоутворення	4	8	24			27
Розділ 5. Художньо-конструктивний аналіз і синтез ескізів моделей одягу	3	8	24	2	2	30
Разом за семестр:	17	34	99	6	6	138

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст лекційного курсу*

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	<i>Третій семестр</i> Денна форма	
1	Розділ 1. Композиція як різновид творчої діяльності людини. Мета і основні завдання дисципліни. Визначення поняття «композиція». Джерела творчості. Візуальна мова графіки. Абетка графічної мови (точка, лінія, пляма). Літ.: [1] с. 5-10; [5] с. 6-21; [6] с. 59-94	2
2	Розділ 2. Основні завдання і категорії композиції, як творчого процесу Реалізація художнього задуму – робота над композицією. Основні категорії композиції. Об'ємно-просторова структура як категорія композиції. Силует - площинне сприйняття форми. Літ.: [1] с. 17-22; [3] с. 13-15; [5] с. 22-44; с. 42-48; [6] с. 47-63	2
3	Розділ 2. Властивості композиції. Цілісність форми. Композиційна рівновага. Симетрія, асиметрія, ритм, метр. Літ.: [5] с. 88-105	2
4	Розділ 3. Властивості форми та засоби гармонізації костюма Основні засоби гармонізації костюма. Пропорції та пропорційність. Масштабність. Зорові ілюзії в одязі. Літ.: [4] с. 91-97	2
5	Розділ 3. Контраст, нюанс, тотожність. Колір як засіб композиції. Літ.: [1] с. 33-36; [3] с. 35-52; [4] с. 99-123, [5] с. 149-174; 177-192; [6] с. 47-63, [8]	2
6	Розділ 4. Архітектонічне і тектонічне формоутворення Побудова моделей процесу формоутворення. Внутрішній зміст і форма тектонічних об'єктів. Літ.: [5] с. 175-202; [9-10]	2
7	Розділ 4. Методика архітектонічного формоутворення: прості та елементарні формотворчі модулі. Літ.: [1] с. 37-41; [4] с. 211-257, 280-292; [5] с. 203-218	2
8	Розділ 5. Художньо-конструктивний аналіз і синтез ескізів моделей одягу Екологічний дизайн: особливості застосування в сучасних колекціях одягу. Літ.: [1] с. 37-41; [4] с. 211-257, 280-292; [5] с. 106-131; 254-264; [6] с. 40-63, [8]	3
	Разом:	17

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
	<i>Третій семестр</i> повна, скорочена форма (2р.10 міс)	
1	Вступ. Композиція як різновид творчої діяльності людини. Літ.: [1] с. 117-125; [5] с. 6-21; [6] с. 59-94	2
2	Основні завдання, категорії, властивості композиції, як творчого процесу. Літ.: [5] с. 22-44; 88-105;	2
3	Художньо-конструктивний аналіз і синтез ескізів моделей одягу. Літ.: [1] с. 37-41; [4] с. 211-257, 280-292; [5] с. 106-131; 254-264; [6] с. 40-63, [8]	2
	Разом:	6

5.2 Зміст лабораторних занять

Перелік лабораторних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ з/п	Тема лабораторного заняття	Кількість годин
Третій семестр Денна форма		
1	Лабораторна робота № 1. Застосування основних графічних засобів для стилізації та трансформації композиційної побудови природних форм. Літ.: [1] с. 5-10; [2] с. 6-14	4
2	Лабораторна робота № 2. Силует, як основний елемент композиційної побудови форми. Літ.: [1] с. 17-22; [3] с. 13-15; [2] с. 15-28; [6] с. 47-63	4
3	Лабораторна робота № 3. Елементи композиції. Тектоніка формоутворення і типологія сприйняття легкої і важкої форми одягу. Літ.: [1] с. 23-26; [2] с. 29-33	4
4	Лабораторна робота № 4. Засоби композиції. Тектоніка формоутворення і типологія сприйняття статичної, динамічної та врівноваженої форми одягу. Літ.: [1] с. 27-32; [2] с. 34-42; [6] с. 47-63	4
5	Лабораторна робота № 5. Засоби композиції. Тектонічна структура форми побудована на тотожності, нюансі та контрасті елементів. Літ.: [1] с. 33-36; [2] с. 43-54; [3] с. 35-52; [4] с. 99-123, 177-192; [6] с. 47-63, [8]	8
6	Лабораторна робота № 6. Побудова композиційно-довершеної форми костюма-образу шляхом деформації біонічних форм. Літ.: [1] с. 37-41; [2] с. 55-63, 68-71; [4] с. 211-257, 280-292; [6] с. 40-63, [8]	6
	Разом:	34

Перелік лабораторних робіт для студентів заочної форми здобуття освіти

№ з/п	Тема лабораторного заняття	Кількість годин
Третій семестр повна, скорочена форма (2р.10 міс)		
1	Лабораторна робота № 1. Застосування основних графічних засобів для стилізації та трансформації композиційної побудови природних форм. Літ.: [1] с. 5-10; [2] с. 6-14	2
2	Лабораторна робота № 2. Силует, як основний елемент композиційної побудови форми. Літ.: [1] с. 17-22; [3] с. 13-15; [2] с. 15-28; [6] с. 47-63	2
3	Лабораторна робота № 3. Побудова композиційно-довершеної форми костюма-образу шляхом деформації біонічних форм Літ.: [1] с. 37-41; [2] с. 55-63, 68-71; [4] с. 211-257, 280-292; [6] с. 40-63, [8]	2
	Разом:	6

5.3 Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і захисту лабораторних робіт, у тому числі тестування з теоретичного матеріалу тощо.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-сть годин
	<i>Третій семестр</i> повна, скорочена форма (2р.10 міс)	
1	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 1), підготовка до виконання лабораторної роботи 1 (далі ЛР)	4
2	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 1), підготовка до виконання ЛР1	4
3	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 2), підготовка до захисту ЛР1 та до виконання ЛР 2	5
4	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 2), підготовка до захисту ЛР1 та до виконання ЛР2	4
5	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 3), підготовка до захисту ЛР2 та до виконання ЛР3	5
6	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 3), підготовка до захисту ЛР2 та до виконання ЛР3	4
7	Опрацювання лекційного матеріалу (лекція 4), підготовка до захисту ЛР3 та до виконання ЛР4	6
8	Опрацювання лекційного матеріалу (лекція 4), підготовка до захисту ЛР3 та до виконання ЛР4	5
9	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 5), підготовка до захисту ЛР4 та до виконання ЛР5.1 Самостійне опрацювання теми «BIO-FASHION. Новий підхід до моди».	8
10	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 5), підготовка до захисту ЛР4 та до виконання ЛР5.1	6
11	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 6), підготовка до захисту ЛР 5.1, підготовка до виконання ЛР5.2	5
12	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 6), підготовка до захисту ЛР5.1 та підготовка до виконання ЛР 5.2	6
13	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 7), підготовка до захисту ЛР5.2, підготовка до виконання ЛР 6	7
14	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 7), підготовка до захисту ЛР5.2, підготовка до виконання ЛР 6	7
15	Опрацювання лекційного матеріалу (лек. 8), підготовка до захисту ЛР 6	8
16	Підготовка до тестового контролю (ТК), підготовка до захисту ЛР 6	8
17	Підготовка до захисту ЛР 6.	8
	Разом за 3-й семестр	99

Студенти *заочної* форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує у період настановної сесії.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); лабораторні заняття (з використанням методів комп'ютерного моделювання, тренінгів, майстер-класів, практикумів), самостійна робота (індивідуальні завдання), і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією з основ композиції і набуття ними практичних навичок для художнього проектування об'єктів дизайну костюма різними графічними методами, у т. ч. з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій, тощо.

Необхідні інструменти, обладнання, програмне забезпечення: аркуші формату А4, олівці графітні, гумка, лінійка, гелієва або кулькова ручка чорного кольору, телефон, смартфон, планшет, Інтернет, комп'ютерна техніка, мобільні додатки, універсальні графічні редактори растрової і векторної графіки, пакети прикладних програм.

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та лабораторних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування перед допуском до лабораторного заняття;
- захист лабораторних робіт;
- тематичний тестовий контроль з пройдених тем;

8. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом **позитивно**, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за лабораторне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання лабораторної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення протоколу; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення; своєчасний захист лабораторної роботи.

Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене лабораторне заняття студент зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві помилки .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у третьому семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота						Контрольні заходи	Семестровий контроль, залік	
Лабораторні роботи №:						Тестовий контроль		
1	2	3	4	5	6	ТК	За рейтингом	
ВК*:						0,8	0,2	0

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт, ТК – тестовий контроль

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти у третьому семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна робота		Семестровий контроль, залік	
Лабораторні роботи №:			Контрольна робота			
1	2	3	Якість виконання	Оцінка за захист	За рейтингом	
ВК:			0,6	0,2	0,2	0

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тестовий контроль для кожного студента складається з тестових завдань. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у таблиці.

Співвідношення правильних відповідей (%) і оцінки за тест

Відсоток правильних відповідей	0–59	60–74	75–89	90–100
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці Співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
		Зараховано	Незараховано
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

9 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Композиція як творчий процес. Основні завдання дисципліни.
2. Види композиції.
3. Класифікація джерел творчості (природні, архітектурно-мистецькі, історичні та ін.).
4. Природні джерела творчості.
5. Архітектурно-мистецькі джерела творчості.
6. Стилзація джерел творчості та її основні принципи.
7. Трансформація джерел творчості.
8. Візуальна мова графіки. Абетка графічної мови.
9. Графічні різновиди інформації про предмети, явища, процеси (точка, лінія, пляма).
10. Поняття архітекτονіки і тектоніка.
11. Формоутворення і форма костюма.
12. Основні категорії композиції: тектоніка, об'ємно-просторова структура і їх взаємозв'язок.
13. Властивості композиції. Цілісність форми.
14. Основні ознаки цілісності композиції.
15. Композиційний центр. Композиційна рівновага.
16. Симетрія, асиметрія.
17. Ритм, метр.
18. Основні властивості форми як об'ємно-просторової структури.
19. Силует - площинне сприйняття форми.
20. Величина і маса форми.
21. Класифікація силуетів одягу.
22. Силуети за геометричним виглядом.
23. Силует за ступенем прилягання.
24. Асоціативні силуети.
25. Пластичні властивості швейних матеріалів і форма костюма.
26. Фактура, текстура.
27. Основні засоби гармонізації костюма.
28. Пропорції та пропорційність.
29. Пропорційні співвідношення в композиції костюму.
30. Масштаб у композиції.
31. Масштабність.
32. Динаміка та статика форми.
33. Типологія сприйняття статичної, динамічної, врівноваженої форми.
34. Контраст і нюанс. Тотожність.
35. Типологія сприйняття ескізів одягу, які побудовано за принципами контрасту, нюансу, тотожності елементів форми.
36. Формоутворення в костюмі.
37. Складові чинники процесу формоутворення.
38. Рівні дослідження форми костюма.
39. Структурно – візуальний аналіз форми.
40. Реконструктивний метод формоутворення, ознаки, особливості.
41. Конструктивний метод формоутворення, ознаки, особливості.
42. Класифікація похідних форм одягу.
43. Елементи та засоби виразності.
44. Етапи трансформації творчого джерела.
45. Послідовність трансформації творчого джерела у костюмні форми.
46. Використання нетрадиційних матеріалів для створення нових форм костюма і нових образів.
47. Використання природних форм для створення нових форм одягу.
48. Етапи стилізації природних форм.
49. Біоніка і біонічні принципи художнього проектування костюма.
50. Структурний аналіз біонічного творчого джерела і трансформація його у модель-образ.
51. Формотворчі модулі.
52. Деформація, види деформації у композиції одягу.
53. Просторовий розвиток форми модуля біонічного джерела творчості.
54. Алгоритми трансформації творчих джерел у процесі проектування костюма.
55. Синтез традиційних та нетрадиційних засобів графічної виразності. Колаж.

10 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Основи композиції» в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані такі роботи:

1. Кулешова С. Г. Лабораторний практикум з основ композиції: навч. посібник / С. Г. Кулешова, О. М. Луцевська. – Хмельницький: ХНУ, 2017. – 117 с.
2. Кулешова С.Г. Основи композиції: лабораторний практикум для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 182 «Технології легкої промисловості» / С.Г. Кулешова. – Хмельницький: ХНУ, 2023. – 72 с. електронне видання, 2023. https://tksv.khmn.edu.ua/metod/2023/osnovy_kompozysiyi_2023.pdf
3. Кулешова С. Г. Основи композиції: Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт для студентів напряму підготовки “Технологія виробів легкої промисловості”/ С. Г. Кулешова, О. М. Луцевська. – Хмельницький : ХНУ, 2015. – 105 с.

11 Рекомендована література

Основна

1. Кулешова С. Г. Лабораторний практикум з основ композиції: навч. посібник / С. Г. Кулешова, О. М. Луцевська. – Хмельницький: ХНУ, 2017. – 117 с.
2. Пуць В. С. Основи ергономіки та художнього конструювання [Текст] : навчальний посібник / В. С. Пуць, Г. В. Єфімчук. – Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. – 128с. https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-04/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9E%D0%95%D1%82%D0%B0%D0%A5%D0%9A_182_%D0%A2%D0%9B%D0%9F_2018.pdf
3. Кулешова С. Г. Колір в художньому проектуванні одягу: навч. посібник / С. Г. Кулешова, за редакцією д.т.н., проф. Славінської А. Л. – Хмельницький: ХНУ, 2016. – 395 с.
4. Кулешова С.Г. Основи композиції: лабораторний практикум для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 182 «Технології легкої промисловості» / С.Г. Кулешова. – Хмельницький: ХНУ, 2023. – 72 с. електронне видання, 2023. https://tksv.khmn.edu.ua/metod/2023/osnovy_kompozysiyi_2023.pdf

Додаткова

5. Дизайн одягу в полікультурному просторі: монографія / М. В. Колосніченко, К. Л. Пашкевич, Т. Ф. Кротова та інш. – Київ.: КНУТД, 2020. – 268 с.
6. Захаркевич О. В. Практикум з комп'ютерного проектування одягу : навч. посіб. / О. В. Захаркевич, С. Г. Кулешова, О. М. Домбровська. – Хмельницький : ХНУ, 2016. – 311 с.
7. Кулешова С.Г. Інноваційні технології декорування виробів легкої промисловості / С.Г. Кулешова, Ю.В. Кошевка, Д.П. Найчук, О.П. Лебединська // Вісник Хмельницького національного університету Серія: «Технічні науки». – 2022. – №4. – С. 125-132. [http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/technew/2022/VKNU-TS-2022-N4\(311\).pdf](http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/technew/2022/VKNU-TS-2022-N4(311).pdf)
8. Color Gear: палітра кольорів, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://play.google.com/store/apps/details?id=design.vek.color_gear.lite&hl=uk
9. Розробка колекцій одягу: навчальний посібник. / А.М. Малинська, К.Л. Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко – К.: ПП «НВЦ Профі», 2018. – 140 с.
10. Горбатюк Н. Практичне ескізування одягу : навч. посіб. для здобувач. освіти закл. проф. (проф.-тех.) освіти / Наталія Горбатюк, Людмила Авілкова, Ганна Откидач, Ірина Романюк, Ганна Животовська. – Київ : Грамота, 2021. – 192 с. <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/pidrucnyky-posibnyky-profosvita/Eskizuvanya-odyagu.pdf>
11. Ніколаєва Т.В. Тектоніка формоутворення костюма: навч.посібник (видання третє, доповнене) / Т.В. Ніколаєва. – К.: Арістей, 2011. – 376 с.
12. Михайленко В.Є. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення) / В.Є. Михайленко, М.І. Яковлев: Навч. посіб. 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 340 с.

12 Інформаційні ресурси

1 Основи композиції / Модульне середовище // Електронний ресурс: – Режим доступу : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=3722>

3 Електронна бібліотека університету . Режим доступу : <http://library.khmnu.edu.ua/>

4 Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>